

prima instanță: V. Sandu
instanța de apel: A. Panov, M. Moraru, A. Minciuna

dosarul nr. 3ra-567/16

ÎN C H E I E R E

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând recursurile declarate de către Primarul General al municipiului Chișinău și Sirițan Liliana, Sirițan Victor, reprezentați de avocatul Roșca Andrei, în pricina civilă la cerea de chemare în judecată a Lilianei Sirițan și Sirițan Victor împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, și cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Primarul General al municipiului Chișinău și Sirițan Liliana, Sirițan Victor, și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 iulie 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 12 mai 2014, Sirițan Liliana, Sirițan Victor au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii au indicat că sunt coproprietarii apartamentului nr. 2, situat în mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 8/1, apartamentul fiind procurat la data de 04 iulie 2012, în baza contractului de vânzare-cumpărare, iar contractul a fost întocmit pe numele soției Sirițan Liliana.

Menționează că au decis să construiască o anexă la apartament, pentru ce au comandat proiectul anexei și reconstrucției apartamentului.

Susține că Proiectul a fost finisat și coordonat cu organele abilitate în modul stabilit.

Relatează că documentele necesare obținerii certificatului de urbanism, inclusiv și acordurile vecinilor, care au fost autentificate notarial au fost înaintate la Primăria mun. Chișinău, iar prin scrisoarea de răspuns a fost indicat de a modifica proiectul în vederea construcției anexei la toate nivelele.

Indică că în perioada coordonării modificărilor la proiect Primăria mun. Chișinău a emis decizia din 08 mai 2014 privind demolarea anexei construite la ap. 2 situat în mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 8/1.

Consideră reclamantul că decizia Primăriei mun. Chișinău din 08 mai 2014 privind demolarea anexei construite la ap. 2 situat în mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 8/1 este ilegală, deoarece a fost emisă contrar prevederilor legii și cu încălcarea procedurii stabilite prin Legea privind statutul municipiului Chișinău nr. 431 din 19 aprilie 1995, astfel Primăria mun. Chișinău nu are competența de a dispune demolarea construcției.

La fel, invocă că în rezultatul demolării anexei sus menționate va fi cauzat un prejudiciu material deoarece în proiectarea, coordonarea și construcția anexei au fost investite sume considerabile.

Solicită anularea deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 357-d din 08 mai 2014 cu privire la demolarea anexei construite la ap. 2, situată în mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 8/1.

Ulterior, Sirițan Liliana, Sirițan Victor au depus o cerere de concretizare a cerințelor prin care au solicitat suplimentar încasarea de la Primăria mun. Chișinău în beneficiul lui Sirițan Victor și Sirițan Liliana a câte 50000 lei în calitate de compensare a prejudiciului moral și 5000 lei pentru compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de concretizare au invocat că li s-au cauzat suferințe psihice prin actul administrativ contestat și prin executarea imediată a acestuia, fiind puși în situația când erau în imposibilitate de a se apăra împotriva abuzului autorităților publice.

La data de 01 iulie 2014, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General al mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la 08 mai 2014, Viceprimarul mun. Chișinău a emis dispoziția nr. 357-d prin care a dispus demolarea forțată a construcțiilor neautorizate anexate la ap. 2 din str. Alecu Russo, 8/1.

Menționează că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în conformitate cu art. 64 al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală a efectuat controlul sub aspectul legalității al dispoziției în cauză și a constatat că a fost emisă cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

Afirmă că la data de 12 iunie 2014, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat Primarului General al mun. Chișinău notificarea nr. 1304/OT4-1002, prin care a solicitat abrogarea dispoziției menționate.

Susține că la 24 iunie 2014 în adresa Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a parvenit demersul nr. 04-119/4263 prin care s-a refuzat abrogarea actului administrativ enunțat.

Insistă că dispoziția nr. 357-d a fost emisă contrar prevederilor legale, invocând faptul că dispunerea demolării construcțiilor edificate în lipsa unei autorizații de construire se efectuează de către instanța de judecată competentă în baza procesului-verbal de constatare întocmit de către Inspekția de Stat în Construcție.

Consideră dispoziția nr. 357-d, ca fiind emisă cu depășirea competențelor Primarului General al mun. Chișinău.

Solicită anularea dispoziției nr. 357-d din 08 mai 2014 cu privire la demolarea construcțiilor neautorizate anexe la ap. 2 din str. Alecu Russo, 8/1.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 mai 2015, s-a conexasă pricina civilă nr. 3-2163/14 intentată de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la anularea dispoziției nr. 357-d din 08 mai 2014, aflată în procedura Judecătoriei Centru

mun. Chișinău, Judecător Natalia Patrașcu la pricina civilă nr. 3-1857/14 la cererea de chemare în judecată înaintată de Sirițan Liliana și Sirițan Victor împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la anularea dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 357-d din 08 mai 2014, atribuindu-i număr unic de înregistrare nr. 3-1857/14.

Prin hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 03 iulie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, fiind anulată dispoziția nr. 357-d din 08 mai 2014 cu privire la demolarea construcțiilor neautorizate anexe la ap. 2 din str. Alecu Russo, 8/1, ca fiind emisă cu încălcarea competenței.

S-a încasat de la Primăria mun. Chișinău în beneficiul lui Sirițan Victor cheltuielile de asistență juridică în suma de 4000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015, au fost respinse apelurile declarate de către Primarul General al mun. Chișinău și Sirițan Liliana, Sirițan Victor și menținută hotărîrea primi instanțe.

Pentru a decide astfel, instanțele inferioare au reținut prevederile art. 416 alin. (1)-(3) Cod Contravențional, care indică că contravențiile prevăzute la art. 177-179 se constată de Inspekția de Stat în Construcții. Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șeful Inspekției de Stat în Construcții și adjuncții lui, șefii direcțiilor din cadrul inspekției, șefii inspekțiilor teritoriale în construcții și adjuncții lor, inspectorii principali de stat în construcții, specialiștii principali ai Inspekției de Stat în Construcții. Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța de apel a reținut că dispunerea demolării construcțiilor edificate în lipsa unei autorizații de construire se efectuează de către instanța de judecată competentă în baza procesului-verbal de constatare, întocmit de către Inspekția de Stat în Construcție, concluzionînd în acest sens că prima instanță corect a constatat că dispoziția nr. 357-d cu privire la demolarea construcțiilor neautorizate anexe la ap. 2 din str. Alecu Russo, 8/1, este emisă cu depășirea competențelor Primarului General al mun. Chișinău.

La 10 februarie 2016, Primarul General al mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri prin care a respinge ca neîntemeiate pretențiile Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Sirițan Liliana și Sirițan Victor.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd-o neîntemeiată și pasibilă anulării din motivul că contravine normelor dreptului material și procesual, iar la examinarea și adoptarea deciziei contestate nu au fost pe deplin constatate și elucidate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

Insistă că instanța neîntemeiat a respins apelul pe motiv că dispoziția nr. 357-d din 08 mai 2014 privind demolarea anexei construite la ap. 2 din str. Alecu Russo, 8/1, mun. Chișinău a fost emisă cu depășirea competențelor Primarului General al mun. Chișinău, ori potrivit art. 29, lit. t) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, primarul constată încălcările legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora.

Indică recurentul că instanțele de judecată nu a luat în considerație faptul că construcția anexei la ap. 2 din str. Alecu Russo, 8/1, mun. Chișinău, construită

neautorizată a fost edificată pe terenul proprietate municipală, ori în conformitate cu prevederile art. 42 din Codul funciar, art. 10 din Legea nr. 121 din 04 mai 2007 privind administrarea și deetanizarea proprietății publice, terenurile incluse în intravilanul mun. Chișinău sunt proprietate municipală și doar Consiliul mun. Chișinău este în drept să le gestioneze, iar potrivit alin. (3) art. 10 al Legii cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale nimeni nu este în drept să retragă bunul proprietarului public ori să atenteze la acest bun.

Sub acest aspect susține că pe marginea construcției neautorizate din str. Alecu Russo, 8/1 a fost pronunțată hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 07 iulie 2014 prin care Sirițan Liliana a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției cu demolarea construcției neautorizate.

Consideră recurentul că instanța nu a luat în considerație cele mai relevante argumente ale administrației publice locale, or, hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 07 iulie 2014 constituie fapt care demonstrează că construcția din str. Alecu Russo, 8/1 a fost ilegal edificată și respectiv demonstrează și legitimitatea emiterii dispoziției Primarului General nr. 357-d din 08 mai 2014.

La 17 februarie 2016, Sirițan Liliana, Sirițan Victor, reprezentați de avocatul Roșca Andrei, la fel, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii apelului declarat de Sirițan Liliana și Sirițan Victor și hotărârii primei instanțe în partea încasării de la Primăria mun. Chișinău a compensației pentru prejudiciul moral cauzat cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de încasare de la Primăria mun. Chișinău în folosul lui Sirițan Victor și Sirițan Liliana a câte 50000 lei în calitate de compensare a prejudiciului moral cauzat. În rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe să fie menținute.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu decizia contestată, considerînd-o neîntemeiată.

Insistă că la stabilirea cuantumului despăgubirii acordate cu titlu de prejudiciu moral instanța de judecată a aplicat eronat normele dreptului material ce țin de soluționarea prezentului litigiu, apreciind arbitrar argumentele participanților la proces.

Susține că a fost dovedit faptul cauzării suferințelor psihice prin actul administrativ contestat, deoarece au fost puși în situația cînd erau în imposibilitate de a se apăra împotriva abuzului autorităților publice.

Cu referire la prevederile art. 1404 alin. (1) și alin. (2), art. 1423 alin. (1) și alin. (2) Cod Civil și art. 25 alin. (3) și (4) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, insistă că odată ce prin hotărârea Judecătoriai Centru mun. Chișinău din 03 iulie 2015 dispoziția contestată a fost anulată, instanța de judecată era obligată să dispună repararea prejudiciului moral prin actul administrativ ilegal.

La 06 aprilie 2016, Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a depus referință asupra recursului declarat de către Primarului General al municipiului Chișinău, invocînd caracterul neîntemeiat al acestuia și legalitatea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 25 noiembrie 2015 a fost expediată în adresa părților la 09 decembrie 2015, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire nr. 12535 (f. d. 223), însă, date care ar confirma și recepționarea acesteia de către recurentul Primarul General al mun. Chișinău la materialele cauzei lipsesc.

Totodată se atestă că recurenții Sirițan Liliana, Sirițan Victor insistă că a făcut cunoștință cu decizia contestată la 18 decembrie 2015, iar alte probe care ar atesta contrariul la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri la 10 februarie 2016, respectiv la 17 februarie 2016 în termen.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Primarul General al mun. Chișinău și Sirițan Liliana, Sirițan Victor, reprezentați de avocatul Roșca Andrei sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Primarul General al mun. Chișinău și Sirițan Liliana, Sirițan Victor, reprezentați de avocatul Roșca Andrei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de către Primarul General al mun. Chișinău și Sirițan Liliana, Sirițan Victor, reprezentați de avocatul Roșca Andrei asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Primarul General al mun. Chișinău și Sirițan Liliana, Sirițan Victor, reprezentați de avocatul Roșca Andrei ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursurile declarate de către Primarul General al municipiului Chișinău și Sirițan Liliana, Sirițan Victor, reprezentați de avocatul Roșca Andrei se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas